

Første næstformand (Arnth Jensen): Da der foreligger indstilling fra de forskellige grupper angående besættelsen af pladser i udvalget angående forslag til beslutning af folketinget (af Fibiger m. fl.) vedrørende det projekterede nordjyske sindssygehospitals beliggenhed, vil jeg betragte tingets samtykke til valgets foretagelse i indeværende møde som givet, og jeg vil anse det for hensigtsmæssigt, at dette udvalg nedsættes nu.

Man gik altså til:

Valg af 15 medlemmer til et udvalg angående forslag til beslutning af folketinget. (af Fibiger m. fl.) [vedrørende det projekterede nordjyske sindssygehospitals beliggenhed].

Valgt blev: *Leonhard Hansen, Qvist Hansen, Hækkerup, Kjældgaard, Bollerup Madsen, Viggo Starcke, N. Chr. Christensen, Frandsen, Søren Andersen, Heilesen, Hans Pinstrup, Fibiger, Boeck-Hansen, Jørgen Jørgensen og Mogens Fog.*

Den sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om kommunale valg (af Aksel Larsen m. fl.).

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 3851; fremsættelsen findes i tidenden sp. 1696).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Indenrigsministeren (Smørum): Som den ærede ordfører for forslagsstillerne anførte ved fremsættelsen, vedrører dette lovforslag 2 af hinanden i og for sig uafhængige valg-betingelser — ja, man kunne endda sige 3 af hinanden uafhængige betingelser, idet man i givet fald vil kunne ophæve den ene af de 2 skattebetingelser uden samtidig at røre ved den anden.

Lovforslagets § 1 vedrører valgretsaldern ved kommunale valg, idet denne foreslås nedsat fra 23 til 21 år. Det vil være ærede medlemmer af det høje ting bekendt, at jeg den 4. marts 1949 her i tinget fremsatte et tilsvarende lovforslag, men at dette efter en udvalgsbehandling blev ændret i overensstemmelse med det forlig vedrørende valgretsaldern til offentlige forsamlinger og råd, der blev afsluttet som et led i forhandlingerne om en ny grundlov. Selvom jeg principielt er enig i, at valgretsaldern her i landet burde nedsættes til 21 år, føler jeg

mig selvfølgelig bundet af det indgåede forlig, og jeg må derfor afvise lovforslaget for dette punkts vedkommende.

Efter lovforslagets § 2 skal de to nuværende skattebetingelser i den kommunale valglov ophæves, således at der som betingelse for deltagelse i kommunale valg hverken skulle kræves skatteydelse på valgets tidspunkt eller betaling af pålignede skatter. Jeg er på dette punkt i og for sig enig med forslagsstillerne, og jeg kan i den henseende henvisne til det lovforslag, som mit parti forelagde her i tinget den 11. december 1945. Samme dag havde daværende indenrigsminister Ejnar Kjær fremsat et lovforslag om, at der skulle afholdes kommunale valg i marts måned 1946, hvilket lovforslag tillige indeholdt lempelser i valgrets-betingelserne for personer, der havde været interneret af tyskerne, som var flygtet til Sverige, eller som havde været i allieret tjeneste el. lign. Mit partis lovforslag gik videre end den daværende regerings og videre end det her foreliggende lovforslag, idet man foruden nedsættelse af valgretsaldern til 21 år foreslog begge skattebetingelserne ophævet og en lempelse i den nuværende opholdsbetingelse, den betingelse, der går ud på, at man for at være vælger i kommunen skal have haft fast bopæl i kommunen fra 15. november forud for valget. Som bekendt afviste den daværende regering dette lovforslag, og det lykkedes ikke her i tinget at skaffe tilstrækkelig tilslutning til dets gennemførelse imod regeringens modstand.

Også i forbindelse med behandlingen af det lovforslag, jeg før omtalte, regeringslovforslaget af 1949, blev spørgsmålet om lempelse i skattebetingelserne drøftet i udvalget, men det viste sig på dette tidspunkt heller ikke politisk muligt at gennemføre ændringer i den bestående lov på disse punkter, og jeg har, da der som bekendt ikke har fundet partimæssige forskydninger sted her i tinget, ikke ment, der kunne komme noget ud af påny at røre ved dette spørgsmål. Det skulle dog kun glæde mig, om det ved behandlingen af det her foreliggende lovforslag skulle vise sig, at der alligevel var mulighed for at gennemføre lempelser i overensstemmelse med de synspunkter, som mit parti tidligere har givet udtryk for. Uforskyldt fattigdom bør ikke fratage personer, som iøvrigt opfylder valgrets-betingelserne, muligheden for at øve indflydelse på de kommunale forhold. Jeg er enig med forslagsstillerne i, at den praksis, som benyttes i langt de fleste af landets kommuner, hvorefter man sætter personer, som ikke har nogen skattepligtig indkomst,